

JAARVERSLAG 2021

Seksuele
interesse
kies je niet.

Seksueel
kindermisbruik
wel.

**STOP
IT NOW!**

0800 200 50

Bel gratis en anoniem

Beste lezer,

Bedankt dat je opnieuw de tijd neemt om het jaarverslag van 'Stop it Now!' Vlaanderen door te nemen. Want 2021 was uitdagend, op verschillende vlakken.

Terwijl de pandemie nog steeds aanwezig was, werden we vorig jaar minder 'geleefd' door lockdowns en restricties. In 2020 hadden die een grote impact op de cijfers van seksueel kindermisbruik. Maar ook op de preventieve en intensieve aanpak daarvan door Stop it Now!. 2021 betekende voor onze hulplijn een geleidelijke terugkeer naar voorheen: er kwam weer meer stabiliteit in de contacten en de hulpvragen waren opnieuw meer gericht op bezorgdheden over de eigen seksuele gevoelens dan op bezorgdheden van dichte naasten of over het (eigen) online kijkgedrag.

Toch heeft de voorbije periode ons veel geleerd. Door de groeiende bezorgdheden rond seksuele misbruikbeelden van minderjarigen in 2020, koos Stop it Now! er in 2021 voor om maximaal in te zetten op de doelgroep wiens online kijkgedrag die richting uitging. We zetten niet alleen gerichte campagnes in op social media en op pornosites zelf, maar werkten ook de module 'Stoppen is Mogelijk' verder uit met praktische zelfhulp-opdrachten. Die laatste werden ook beschikbaar gemaakt voor professionals in het werkveld die hulp bieden aan mensen die seksuele misbruikbeelden van minderjarigen hebben bekeken.

Start het gesprek

Ter ondersteuning van professionals die geconfronteerd kunnen worden met personen die zich zorgen maken over hun eigene seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen, of met een naaste, hebben we ook een specifieke handleiding ontwikkeld. De 'start het gesprek'-handleiding voor naasten werd helemaal omgevormd naar een praktische handleiding om bezorgdheden bespreekbaar te maken voor professionals. Zo kunnen we

ook psychologen, seksuologen, huisartsen, leerkrachten... ondersteunen wanneer ze zich zorgen maken over iemand in de omgeving. We zijn alvast erg blij dat professionals over het algemeen sneller de weg vinden naar onze hulplijn.

Stop it Now! is er in de eerste plaats natuurlijk nog steeds voor mensen die zich zorgen maken over zichzelf. En die hebben in 2021 ook opnieuw de weg naar onze hulplijn gevonden. Verschillende onder hen werden doorverwezen naar langdurige hulp en het aantal opgestarte trajecten na doorverwijzing nam opnieuw toe. We hopen op deze manier de juiste steun te hebben verleend en de stap naar hulp te hebben verkleind wanneer dat nodig was.

5 jaar Stop it Now!

Dit jaarverslag biedt een overzicht van de werking van Stop it Now! met de belangrijkste resultaten van de hulplijn in 2021 en de evolutie die we hebben doorgemaakt sinds de opstart in 2017. Verder lichten we toe waar we bij Stop it Now! voor staan en waar we extra op zullen inzetten in 2022, het jaar waarin Stop it Now! zijn 5-jarig bestaan zal vieren.

Ik dank alvast de vele betrokkenen die de voorbije jaren hun steun aan het Stop it Now!-project hebben verleend, met in het bijzonder de medewerkers van de hulplijn die steeds het beste van zichzelf hebben gegeven. Ook dank ik Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wouter Beke en het Fonds Gerald Futter, beheerd door de Koning Boudewijnstichting, voor het vertrouwen en de ondersteuning.

Samen kunnen we meer én beter. Ook als het aankomt op het voorkomen van seksueel kindermisbruik.

Minne De Boeck
Projectverantwoordelijke (UFC) Stop it Now!

INHOUDSTAFEL

4

Seksueel
kindermisbruik

5

Het wat en waarom
van Stop it Now!

6

Stop it Now! 2021
in een oogopslag

8

Onze cijfers sinds
het prille begin

10

Gerealiseerde
initiatieven

12

Stop it Now!
blijft doorgaan

13

Stop it Now!
in de pers

“

“2021 is het tweede jaar op rij dat ik geen seksuele beelden van minderjarigen meer heb gekeken. Het is allemaal gestopt door jullie contact en de ‘stoppen is mogelijk’ website. Danku daarvoor.”

Downloader seksuele misbruikbeelden

Seksueel kindermisbruik

We weten dat ongeveer 1 op 5 minderjarigen te maken krijgt met seksueel grensoverschrijdend gedrag vóór de leeftijd van 18 jaar. Omdat seksueel kindermisbruik een probleem is van zeer grote orde, met enorme gevolgen, moeten we er alles aan doen om het te voorkomen.

Het doel van Stop it Now! is de absolute bescherming van het kind. Om dat te bereiken zetten we enorm in op de groep die (dreigt) een grens over (te) gaan, maar daar iets aan wil veranderen. Daarom kiezen we ervoor om ondersteuning te bieden aan mensen die zich zorgen maken over hun eigen seksuele gevoelens of gedrag.

Volgens internationaal onderzoek worstelt 1% van de mannelijke bevolking met pedofiele gevoelens. Een groep die vaak erg gestigmatiseerd is waardoor ze het moeilijk vindt hulp en ondersteuning te zoeken als ze dat nodig heeft. Toch is het zo dat de meeste mensen met een pedofiele voorkeur meestal geen direct risico vormen om misbruik te plegen. Ze lijden vaak onder hun gevoelens en net door hen uit te sluiten en te demoniseren vergroten we het risico dat ze strafbare grenzen overschrijden. Stop it Now! wil hen daarom ondersteuning, informatie en advies bieden.

Ook naasten van (potentiële) plegers krijgen vaak te maken met stigmatiserende reacties en vinden vaak moeilijk de weg naar ondersteuning. Stop it Now! biedt daarom ook hulp aan naasten, partners, familieleden, vrienden, alsook aan betrokken professionals. Niet alleen via onze anonieme en vertrouwelijke hulplijn, maar ook met sensibilisering en bewustwording om seksueel kindermisbruik te voorkomen.

Het wat en waarom VAN STOP IT NOW!

“Daarna heb ik geen contact meer gehad met Stop it Now!, maar weten dat het kan is al veel, hoewel de bereikbaarheid toch nog heel beperkt is”

Bezorgd over gevoelens

Wat doet Stop it Now! eigenlijk?

De Stop it Now!-hulplijn biedt een luisterend oor, informatie, advies en ondersteuning aan iedereen die zich zorgen maakt over zijn of haar seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen, alsook aan hun naasten en professionals. Daarnaast wil Stop it Now! de stap naar gepaste hulp - wanneer nodig - verkleinen.

Waarom?

Stop it Now! wil (nieuw) seksueel misbruik voorkomen door hulp te bieden aan mensen die (dreigen) een grens (te) overschrijden. De hulplijn biedt ook ondersteuning aan personen die zich zorgen maken over hun seksuele gevoelens, hun naasten en professionals. Personen die zich zorgen maken over hun seksuele gevoelens vormen immers niet altijd een risico om seksueel kindermisbruik te stellen. Door te luisteren, te informeren en te adviseren tracht Stop it Now! de stap naar de hulpverlening wanneer nodig te verkleinen. Stop it Now! zet zich ook in om het thema correct

en genuanceerd bespreekbaar te maken, o.a. door het belang van preventie te benadrukken en correct te informeren over het verschil tussen pedofilie en seksueel kindermisbruik.

Alleen in Vlaanderen?

Stop it Now! is onderdeel van een internationaal preventiekader dat seksueel misbruik aanpakt via sociale bewustwording en een hulplijn voor mensen die zich zorgen maken over hun eigen seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen én hun naasten. Stop it Now! Vlaanderen zet maximaal in op internationale bekendmaking en samenwerking met de andere preventieprojecten. In de Verenigde Staten bestaat Stop it Now! sinds 1992, in het Verenigd Koninkrijk sinds 2002, in Nederland sinds 2012 en in Vlaanderen sinds 2017. Naast Stop it Now! zetten er ook andere projecten op een gelijkaardige manier in op de preventie van seksueel kindermisbruik in België, zo bestaat SéOS in Wallonië en zal er in 2022 ook een Franstalig Stop it Now! project op poten worden gezet.

STOP IT NOW! 2021 in een oogopslag

DOORSTROMING
EN OPVOLGING

263

DOORVERWIJZINGEN

80%

EFFECTIEVE START
BIJ BEHANDELCENTRUM

IN TOTAAL

19.133

CONTACTEN

WAARVAN

315

IN 2017

447

IN 2018

281

IN 2019

460

IN 2020

410

IN 2021

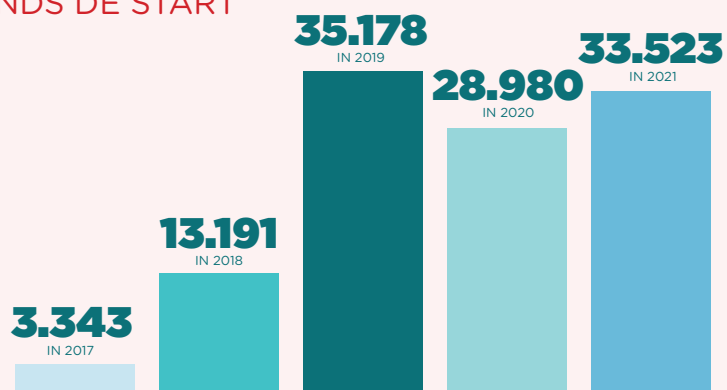
42%
CONTACTEN
VIA MAIL

40%
CONTACTEN
PER TELEFOON

18%
CONTACTEN
VIA CHAT

114.215

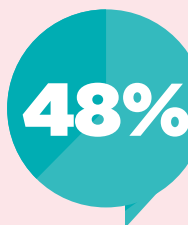
WEBSITEBEZOEKERS
SINDS DE START

GEMIDDELD

34

CONTACTEN
PER MAAND

van de contacten
is bezorgd
over zichzelf

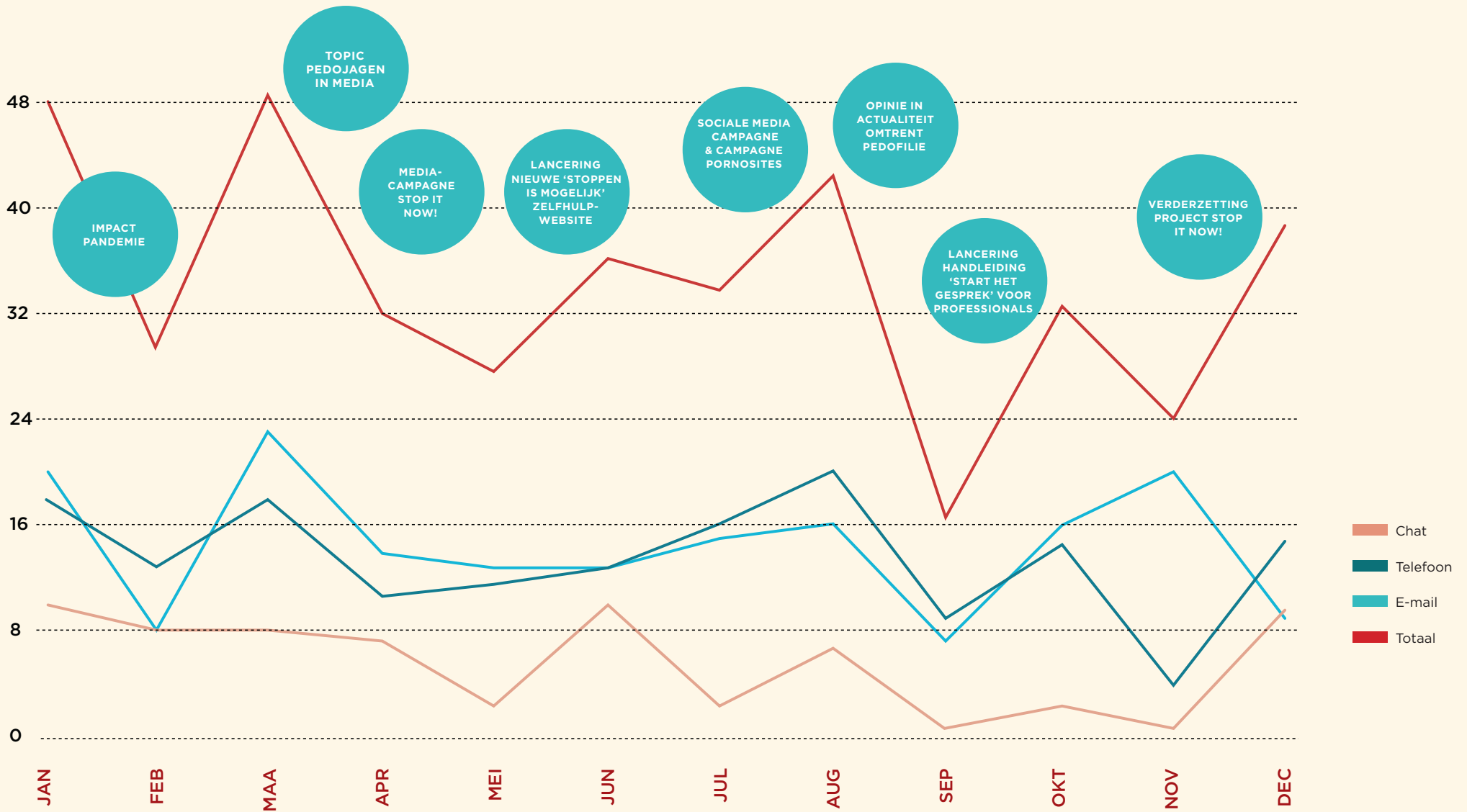

van de contacten
is bezorgd
over een naaste

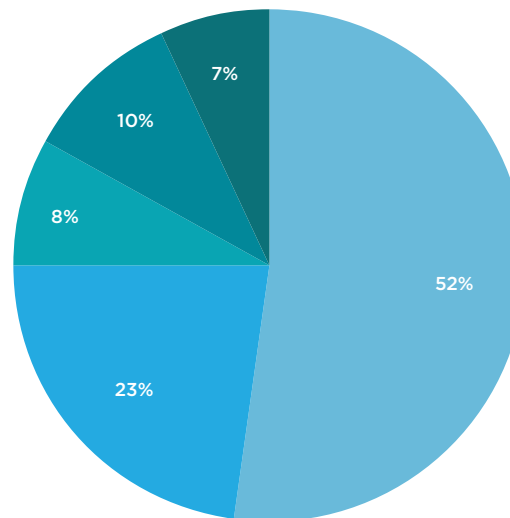
van de contacten
is bezorgd
als professional

TOTAAL AANTAL CONTACTEN PER KANAAL EN EVOLUTIE VAN DE CONTACTEN IN 2021

ONZE CIJFERS SINDS HET PRILLE BEGIN

Stop it Now! is er voor iedereen die zich zorgen maakt over zijn/haar seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen. Maar ook aan vragen van professionals (zoals huisartsen, seksuologen, psychologen en leerkrachten) of personen die zich zorgen maken over de gevoelens of het gedrag van iemand uit de dichte omgeving kan de hulplijn een antwoord bieden. Heb je nood aan een luisterend oor, om welke reden dan ook? Neem gerust contact op met ons, telefonisch, per chat of via mail. Onze medewerkers staan voor je klaar.

WAAROVER NEMEN ZE CONTACT OP?

- Bezorgd over zichzelf
- Bezorgd over een andere: dichte naasten
- Bezorgd over een andere: professionals
- Maatschappelijke, informatieve vragen
- Andere vragen

WIE NEEMT ER CONTACT OP?

DOELGROEP 1

BEZORGD OVER ZICHZELF

- 506** Bezorgd over seksuele gevoelens voor minderjarigen
- 295** (Potentiële) downloader van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen.
- 130** Uit zich als hands-on pleger
- 59** Bezorgd over andere seksuele problematiek
- 66** Potentiële downloader van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen

DOELGROEP 2

BEZORGD OVER DICHT NAASTE

- 175** Volwassene bezorgd over pleger
- 135** Volwassene bezorgd over potentiële pleger
- 66** Volwassene bezorgd over (potentiële) downloader seksuele misbruikbeelden minderjarigen
- 17** Volwassene bezorgd over seksueel gedrag van kind
- 23** Volwassene bezorgd over andere seksuele problematiek van andere persoon
- 13** Volwassene bezorgd over online gedrag kind
- 7** Volwassene bezorgd over kind dat signalen vertoont van seksueel misbruik

DOELGROEP 3

PROFESSIONAL BEZORGD OVER ANDERE

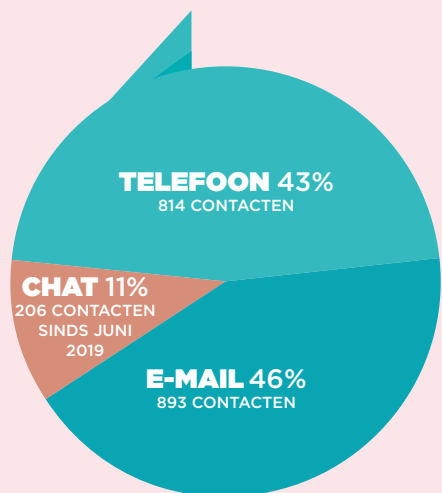
- 83** Andere professionals
- 39** Psycholoog
- 15** Andere hulplijnen
- 13** Seksuoloog
- 4** Leraar
- 3** Huisarts

DOELGROEP 4

BREDE SAMENLEVING

- 116** Algemene vraag naar informatie
- 43** Niet serieus
- 87** Maatschappelijke vragen
- 84** Onmiddellijk ingehaakt

1913 CONTACTEN

797

geven expliciet aan
de hulplijn als
POSITIEF
te ervaren

Een telefoongesprek
duurt gemiddeld

20 MINUTEN

een chatgesprek
gemiddeld

38 MINUTEN

“Ik weet ook wel
dat zij hier niks aan
konden veranderen,
maar gewoon het feit
om er eens vrij over
te kunnen praten,
zonder te moeten
opletten wat ik zei,
maakte voor mij op
dat ogenblik een
wereld van verschil”

Partner pleger

DOORSTROMING
EN OPVOLGING

263

DOORVERWIJZINGEN

NAAR SCHATTING

210

AANGEMELD BIJ
BEHANDELCENTRUM

Bijna

neemt opnieuw contact
op met de hulplijn

178

personen maakten
een vervolgspraak
met Stop it Now!

GEREALISEERDE INITIATIEVEN

Zelfhulpmodule

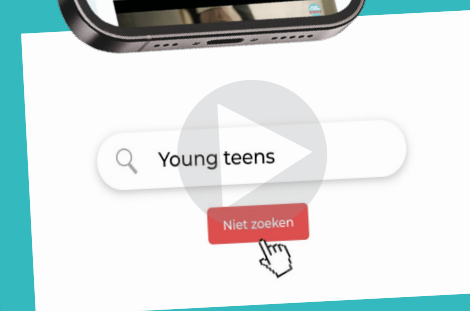
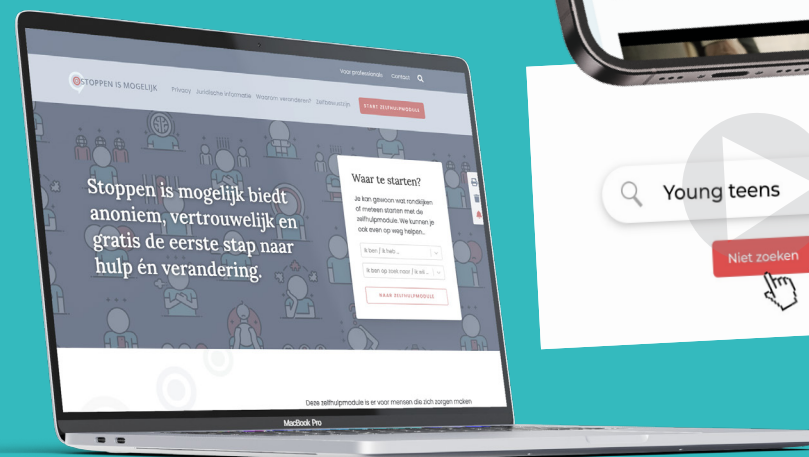
'Stoppen is mogelijk'

In 2020 kenden we een opmerkelijke stijging in hulpvragen over online kijkgedrag. Omdat downloaders van seksuele misbruikbeelden geregeld contact opnamen met Stop it Now!, besloten we om in 2021 extra in te zetten op de problematiek door de online zelfhulpmodule 'Stoppen is Mogelijk' verder te ontwikkelen. Het doel van die zelfhulpmodule is niet alleen de stap verkleinen om anoniem en vertrouwelijk hulp te zoeken bij Stop it Now!, de module motiveert ook om je kijkgedrag aan te passen en zelf aan de slag te gaan met de problemen waar downloaders van seksuele misbruikbeelden mee worstelen.

In 2021 lanceerde Stop it Now! een bewustwordingscampagne op legale pornosites en op social media om mensen die zich zorgen maken over hun kijkgedrag aan te sporen hulp te zoeken. Zo werden bijvoorbeeld mensen die verkeerde zoektermen ingaven op legale pornosites, verwezen naar Stop it Now!.

Sinds de start van de online zelfhulpmodule 'Stoppen is Mogelijk' hebben 5.793 Vlamingen onze website bezocht, waarvan 656 terugkerende bezoekers. Vooral binnen die laatste groep kunnen we ervan uitgaan dat mensen ook effectief aan de slag gaan met de online zelfhulpopdrachten.

De zelfhulpmodule biedt ook zelfhulpopdrachten aan voor professionals: hulpverleners die downloaders van seksuele misbruikbeelden behandelen kunnen er zo ook gebruik van maken.

De preventie van seksueel kindermisbruik is absoluut noodzakelijk. Het project Stop it Now! zet hier, via sociale bewustwording en de ontwikkeling van een laagdrempelige hulplijn, op in. Dit jaarverslag toont aan dat deze hulplijn een belangrijke rol speelt voor mensen én hun omgeving, als ze zich zorgen maken over zichzelf en hun (surf)gedrag. Ik ben dan ook erg tevreden dat we de werking van dit project kunnen garanderen tot en met 2024.

Minister Wouter Beke

Handleiding

'Start het gesprek' voor naasten

Omdat ook naasten informatie, ondersteuning en advies verdienen, moedigt Stop it Now! hen aan om hun bezorgdheden te bespreken met de persoon over wie zij zich zorgen maken. De juiste aanpak voor zo'n gesprek hebben we uitgewerkt in een handleiding die partners, familieleden en vrienden kunnen gebruiken als houvast. Stop it Now! kan die handleiding gebruiken bij het bieden van hulp aan naasten en zij kunnen op hun beurt - wanneer nodig - terugkoppelen aan de hulplijn.

'Start het gesprek' voor professionals

Het is ook voor professionals niet eenvoudig wanneer ze ontdekken dat iemand met pedofiele gevoelens worstelt, seksuele gevoelens heeft of gedrag stelt ten aanzien van minderjarigen. Ook wanneer iemand aangeeft misbruikbeelden van minderjarigen te hebben bekeken, weten professionals niet altijd hoe ze daar op dienen te reageren, wat ze kunnen ondernemen en bij wie ze terecht kunnen.

Stop it Now! biedt daarom ook ondersteuning aan professionals die geconfronteerd worden met het thema of de doelgroep tijdens hun professionele activiteiten. Daarom lanceerden we in september 2021 een handleiding die ontwikkeld werd voor professionals zodat ze de problematiek en bezorgdheden bespreekbaar kunnen maken. De handleidingen werden 160 keer gedownload.

KINDERMISBRUIK
STOP IT NOW
0800 266 64 36
Bel gratis en anoniem

i.s.m.
SENSOA

STOP IT NOW!

BLIJFT DOORGAAN

(Inter)nationale samenwerking

Stop it Now! wordt alleen maar sterker als de internationale Stop it Now!-projecten samenwerken en expertise uitwisselen. De drie preventieprojecten waarmee we dat doen - Stop it Now! NL, Stop it Now! UK en Stop it Now! VS - vieren in 2022 niet alleen samen hun verjaardag, maar ook het feit dat er al 30 jaar wordt ingezet op de preventie van seksueel kindermisbruik vanuit daderperspectief.

Ook samenwerking en uitwisseling met andere preventieprojecten die focussen op seksueel kindermisbruik vanuit daderperspectief is heel waardevol. Dankzij onze aanwezigheid op internationale congressen en presentaties over de grenzen heen zetten we ons project internationaal op de kaart. Stop it Now! Vlaanderen is tevens actief betrokken bij de opstart van de Franstalige Stop it Now! in België, dat zal starten in 2022. Net als we eerder ook SéOs ondersteunden, een gelijkaardig preventieproject van onze collega's in Wallonië, opgestart in 2021.

Gemiste contacten

Op dit moment is Stop it Now! gedurende drie momenten per week telefonisch bereikbaar, één keer per week via chat en dagelijks via e-mail. We kiezen ervoor de openingsuren van de hulplijn stabiel te houden, zodat we kunnen werken met ervaren en professionele hulpverleners. Toch merken we dat we gesprekken mislopen buiten de openingsuren. Zo zijn er per week gemiddeld 9 contacten die de hulplijn proberen bereiken wanneer we gesloten zijn. 77% van de ontvangen telefonische oproepen blijft bijgevolg onbeantwoord. Ook missen we heel wat potentiële chatters: dat zijn 40 unieke chatters per week buiten de openingsuren.

Er is dus duidelijk nood aan uitbreiding van de hulplijn. En dat willen we op structurele basis kunnen doen. Want duidelijke communicatie, betrouwbaarheid en consistentie zijn essentieel voor deze problematiek én voor onze doelgroep.

Lotgenotengroepen

Ook naasten, zoals bijvoorbeeld partners of familieleden, kampen vaak met verborgen lijden. Ook zij kunnen het moeilijk hebben met de seksuele interesses van hun naasten. Mogelijk ervaren zij schaamte, kunnen ze er met niemand over spreken, zijn zij eigenlijk zelf indirect slachtoffer en is de drempel tot hulpverlening zeer hoog.

Om te anticiperen op de hulpvragen van mensen uit de dichte omgeving en om ondersteuning te bieden aan partners of andere dichte familieleden van mensen met pedofiele gevoelens en/of (potentiële) plegers, hoopt Stop it Now! lotgenotengroepen te kunnen opstarten. Ondersteuning voor deze doelgroep kent immers nog een groot hiaat in het (forensisch) hulpverleningslandschap. Bovendien heeft deze doelgroep geen nood aan langdurige therapeutische trajecten, maar aan ondersteuning en erkenning. Werken met lotgenotengroepen is in dat kader een goede methodiek. Stop it Now! zal in 2022 dan ook verder inzetten op de ontwikkeling van die lotgenotengroepen.

 vragen@stopitnow.be

 Chat

Openingsuren:

- **Dinsdag** (15.00 - 19.00 u.)

 0800 200 50

Openingsuren:

- **Dinsdag** (15.00 - 19.00 u.)

- **Woensdag** (09.30 - 12.30 u.)

- **Vrijdag** (12.00 - 15.00 u.)

 Stop it Now! Vlaanderen